

Pedagogisch Werkplan
Locatie
‘Kinderdagverblijf Avontuur’

KDV Avontuur
Thorbeckelaan 18
3552 CS Utrecht
030- 820 07 30
avontuur@kindencoludens.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding

2. Kom binnen!

- 2.1 Omschrijving locatie binnen en buiten
- 2.2 Openingstijden
- 2.3 Brengen en halen

3. Pedagogisch werken

- 3.1 De Ludens Groeimeter
- 3.2 Specifiek voor onze locatie
- 3.3 Spelen en op ontdekking gaan
- 3.4 Observeren en volgen
- 3.5 Doorgaande lijn met basisonderwijs (KDV)
- 3.6 Samenwerking met ouders, digitaal ouderportaal
- 3.7 Als wij ons zorgen maken....

4. Praktische informatie en afspraken

- 4.1 Afmelden, keuzedagen en extra dagen
- 4.2 Huisregels en veiligheid
- 4.3 Kennismaken en wennen
- 4.4 Ondersteuning pedagogisch medewerkers
- 4.5 Opvang in 2 stam-/basisgroepen
- 4.6 Scholen en ophaalroutes (BSO)
- 4.7 Voeding en traktaties
- 4.8 Zelfstandigheidscontracten (BSO)

5. Groepsindeling

6. Inzet beroepskrachten

7. Pedagogische coaching

8. Informatie peutercentrum Ondiep

1. Inleiding

In dit pedagogisch werkplan vind je onze pedagogische en praktische afspraken. Dit pedagogisch werkplan vormt één geheel met het Algemeen Pedagogisch Beleid van Kind & Co Ludens en het Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid.

Om de verspreiding van het Covid-virus te voorkómen is onze werkwijze op sommige punten tijdelijk aangepast. Dit hebben wij beschreven in ons Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid.

Elke vestiging heeft een beleidsplan Veiligheid en Gezondheid. Hierin kun je lezen welke specifieke risico's wij in kaart hebben gebracht voor onze vestiging en welke maatregelen we nemen om de risico's met grote gevolgen zo klein mogelijk te maken. In dit plan staat ook beschreven hoe we onze achterwacht geregeld hebben. *Het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid is op te vragen via de senior-pm of clustermanager.*

Wij hebben een oudercommissie die meedenkt en adviseert over de algemene gang van zaken, zoals het pedagogisch beleid, voeding, veiligheid en gezondheid. De oudercommissie fungeert tevens als aanspreekpunt voor de ouders. Overige informatie van en over de oudercommissie is op te vragen via de oudercommissie: oc.kdvavontuur@kindencoludens.nl

Onze voertaal is Nederlands.

We wensen je kind en jou veel plezier bij ons op de groep!

Linda Brouwer
Clustermanager
06 – 10034298

l.brouwer3@kindencoludens.nl

2. Kom binnen!

2.1. Onze locatie

Kinderdagverblijf Avontuur ligt centraal in de wijk Ondiep (Noordwest). Samen met BSO Odin en VE groep Ondiep zitten we in buurtcentrum De Speler, een modern pand met veel ruimte voor binnen- en buitenactiviteiten. Op de Piazza, de centrale speelhal, kunnen de kinderen lekker met elkaar spelen. Er is volop ruimte om te rollen, te kruipen, te klauteren en te ontdekken. En elke dag gaan we op avontuur in onze uitdagende tuin.

We zijn een kleinschalig kinderdagverblijf met 1 verticale groep, de Libelles en VE groep peutercentrum Ondiep. Voor verdere informatie over peutercentrum Ondiep zie paragraaf 8. Op de groep Libelles zijn de uitgangspunten van Emmi Pickler de basis voor onze manier van werken. In paragraaf 3.2 zal verder ingegaan worden op deze visie. In de natuurlijk ingerichte tuin kunnen de kinderen lekker buitenspelen, ontdekken, fietsen en in de zandbak spelen.

2.2. Openingstijden

Bij de Libelles zijn wij geopend op maandag t/m vrijdag van 7.30 tot 18.30 uur, met uitzondering van officiële feestdagen in Nederland.

Je kunt je kind brengen voor 9.30 uur en ophalen na 16.30 uur.

Wil je je kind eerder of later brengen of halen, laat het ons dan vooraf even weten.

Komt je kind een halve dag, dan is de breng- of haaltijd tussen 12.30 en 13.00 uur.

Laat altijd persoonlijk aan een pedagogisch medewerker weten dat je kind er is, of dat je hem/haar ophaalt.

2.3. Iemand anders brengt of haalt je kind

Meestal brengen en halen ouders zelf hun kind. Lukt dat een keer niet, geef dit dan door via het ouderportaal. Uiteraard geven wij je kind nooit zonder jouw toestemming mee aan iemand anders.

3. Pedagogisch werken

3.1. De Ludens Groeimeter

Onze pedagogische visie laten we met 10 items zien op onze **Groeimeter**. Onze groeimeter is verdeeld in 3 thema's (van beneden naar boven): **welbevinden, spelend ontwikkelen** en **burgerschapsvorming**. Wij zien kinderen als bouwers van hun eigen ontwikkeling. Welbevinden ("lekker in je vel zitten") en een hoge mate van Spelbetrokkenheid ("geconcentreerd met iets bezig zijn") zijn hiervoor de basisvoorwaarden. Kinderen die lekker in hun vel zitten en geconcentreerd met iets aan het spelen zijn, zijn volop in ontwikkeling!

Wij werken aan deze pedagogische visie door:

Emotionele ondersteuning bieden, structureren en leiding geven

1. We merken signalen van kinderen op en reageren hier op een positieve manier op: *Kijken, luisteren en begrijpen*
2. We bieden structuur en geven richting: *Houvast en duidelijkheid*
3. We hebben vertrouwen in de competenties van kinderen: *Ik kan het zelf*

Het resultaat is dat kinderen zich **welbevinden**

Ontwikkeling stimuleren, respect hebben voor de autonomie van kinderen en praten en uitleggen

4. We geven taal en betekenis aan de ervaringen van kinderen: *Praten en uitleggen*
5. Veel ontdekken, experimenteren en avonturen beleven: *In een uitdagende omgeving.*
6. We kijken naar wat de kinderen bezig houdt en daar sluiten we bij aan: *Bij ons mag je vies worden*

Het resultaat is dat kinderen zich **spelend ontwikkelen**

Begeleiden van interacties

7. We zoeken altijd naar win-win-oplossingen: *We lossen het samen op*
8. We geven kinderen een stem: *Wat vinden jullie ervan*
9. We hebben aandacht voor ieders eigen-wijze: *We zijn allemaal anders*
10. We horen bij elkaar en helpen elkaar: *Samen kun je meer*

Het resultaat is **burgerschapsvorming**

Welbevinden

Voor kinderen en hun ontwikkeling is het van belang dat ze zich gezien en gehoord voelen. Door warm en ondersteunend aanwezig te zijn dragen we bij aan het welbevinden van de kinderen. Kinderen met een hoge mate van welbevinden zitten lekker in hun vel, hebben plezier en durven zichzelf te zijn. Als we dit kunnen vaststellen weten we dat een kind zich goed voelt, dan kan het betrokken spelen en is er ruimte voor ontwikkeling. Dit doen we door:

Kijken, luisteren en begrijpen

Signalen van kinderen opmerken en er op een positieve manier op reageren

Door goed te kijken, te luisteren en te reageren voelen kinderen zich gezien en gehoord. Wij laten kinderen iedere dag ervaren dat ze ertoe doen en er mogen zijn. Hierdoor krijgen kinderen zelfvertrouwen. Dit is belangrijk voor een goede ontwikkeling. Vertrouwen in zichzelf en anderen geeft kinderen een stevige basis. Zo kunnen ze de wereld om zich heen ontdekken en voelen ze zich vrij om nieuwe ervaringen op te doen.

Een belangrijke voorwaarde voor ontwikkeling van kinderen is ze een gevoel van veiligheid geven. Hierbij gaat het om warme en ondersteunende aanwezigheid van de volwassene. We zijn attent op de initiatieven en signalen van kinderen en reageren op een positieve en ondersteunende manier zodat ze zich begrepen voelen. We praten op een rustige toon, maken oogcontact, zitten zoveel mogelijk op kind-hoogte, gebruiken ik-taal en luisteren actief naar de gevoelens van de kinderen.

Houvast en duidelijkheid

Structuur bieden en richting geven

Opgroeiende kinderen hebben een stabiele omgeving nodig om zich te kunnen ontwikkelen. Structuur, duidelijkheid en patronen zijn belangrijk en geven richting en houvast in wat er van ze verwacht wordt. We geven op een positieve en effectieve manier richting aan het gedrag van kinderen, afgestemd op wat de groep en het kind aankan. Wanneer we onze eigen behoeftes en grenzen aangeven vertellen we ook waarom we dat doen. Hiervan leert een kind meer dan van een simpele: "nee".

We zorgen voor vaste groepen en een dagritme met vertrouwde onderdelen. We maken gebruik van rituelen en bouwen herkenbare stappen in bij taken en overgangssituaties. We benoemen het gedrag van kinderen waar we blij van worden en geven ze zoveel mogelijk concrete aanwijzingen over wat ze wel kunnen doen in plaats van wat niet mag. We leggen uit waarom we gedrag niet goed vinden maar wijzen daarbij niet het kind af. Zelf geven we het goede voorbeeld en laten we gedrag zien dat wij ook graag bij de kinderen willen zien.

Ik kan het zelf

Vertrouwen hebben in de competenties van kinderen

Wij laten ons zoveel mogelijk leiden door initiatieven van kinderen, omdat we geloven dat ze veel in hun mars hebben. We hebben vertrouwen in kinderen. In een omgeving waar vertrouwen de basis is voelen kinderen dat ze fouten mogen maken. We stimuleren ze om te durven en te doen. Positieve ervaringen vergroten het zelfvertrouwen en versterken het zelfbeeld. We doen zelf regelmatig een stapje terug en verwonderen ons over wat kinderen zelf kunnen.

Kinderen kunnen in toenemende mate al veel zelf en het is voor hen belangrijk dat we ze de mogelijkheid geven om zelf dingen uit te proberen. Daarmee groeit het gevoel van competent zijn. Kinderen mogen regelmatig op zichzelf zijn en we helpen of corrigeren niet te snel.

Spelend ontwikkelen

Spelen is voor jonge kinderen een natuurlijke manier om te ontdekken, ervaringen op te doen en zich te ontwikkelen. Kinderen van alle leeftijden spelen en hiermee oefenen ze alle sociale, emotionele, cognitieve, motorische, morele en communicatieve vaardigheden die ze nodig hebben. Het tempo van de ontwikkeling van deze vaardigheden wordt door het kind zelf bepaald, ieder kind heeft zijn eigen talenten en voorkeuren. Waar de een vlot is met praten, kan de ander eerder fietsen. Spelen gaat vanzelf en spelen is een proces en geen einddoel. We bieden kinderen ruimte om te spelen door:

Bij ons mag je vies worden

Wat houdt de kinderen bezig en niet: hoe houden wij de kinderen bezig

Kinderen zijn van nature nieuwsgierig en hebben een innerlijke drijfveer om te leren. Wij spelen daarop in door ruimte te geven en niet teveel vast te houden aan ons eigen programma. We kijken naar wat leeft bij de kinderen en creëren situaties waarin spelenderwijs de verschillende ontwikkelingsgebieden aan bod komen.

Kinderen krijgen de gelegenheid om te voelen, proeven, ruiken, horen en ervaren. We laten de kinderen zoveel mogelijk zelf ontdekken en ervaren in plaats van kant en klare oplossingen aan te

bieden. We volgen de intenties en belangstelling van kinderen en kijken naar mogelijkheden in plaats van onmogelijkheden. We vergroten de spelbetrokkenheid van kinderen door rustig op de grond erbij te gaan zitten als de kinderen spelen, zonder het spel over te nemen. We helpen de kinderen een stapje verder in hun ontwikkeling door activiteiten aan te bieden en vragen te stellen of instructies te geven die aansluiten bij hun interesse en ontwikkelingsniveau, en net iets verder gaan dan waar ze zelf mee bezig zijn. We maken muziek, zingen, koken, dansen, schilderen en sporten en tuinieren. Het gaat ons om het proces en niet om het resultaat.

In een uitdagende omgeving

Veel ontdekken, experimenteren en avonturen beleven

Een goed ingerichte ruimte nodigt uit tot experimenteren, spelen en ontdekken. We kiezen voor materialen waar je alle kanten mee uit kunt. De indeling van de ruimte is afgestemd op leeftijd, interesses en behoeften. We stimuleren kinderen om creatieve oplossingen te bedenken, zelf risico's in te schatten, uitdagingen aan te gaan en samen avonturen te beleven.

We bieden materialen aan die uitnodigen tot spel en verrijken het spel van kinderen door te verwoorden wat er gebeurt. Ook bieden we andere mogelijkheden aan door iets toe te voegen, iets weg te halen of materialen te combineren. Bewegen helpt kinderen om hun omgeving actief te verkennen. Elke dag bieden wij voldoende gelegenheid om te bewegen en buiten te spelen. Ons uitgangspunt is altijd het beschermen van kinderen tegen grote risico's en ze leren omgaan met kleine risico's. Wij hebben een actueel veiligheidsplan waarbij alle grote risico's in kaart zijn gebracht. De inschatting van veiligheid en gezondheid is een continu proces. De pedagogisch medewerkers kennen het verschil tussen aanvaardbare risico's en onveilige situaties

Praten en uitleggen

Tekst en betekenis geven aan de ervaring van kinderen

Elk moment van de dag zijn er voor kinderen kansen om zich te ontwikkelen. Door te benoemen wat wij zien en met kinderen in gesprek te gaan ondersteunen we ze in het vergroten van hun taalvaardigheid. We leren ze met woorden en taal de wereld waarin ze leven beter te begrijpen en om zichzelf beter te uiten. We stemmen de inhoud en onze manier van praten af op de interesses en het begripsniveau van de kinderen.

Kinderen ontwikkelen zich door taal die hun ervaringen ondersteunt en hun wereld vergroot. We vullen aan wat kinderen zeggen en leggen uit wat er gaat gebeuren. We lezen veel voor, ondersteund door gezichtsexpressie, gebaren en bewegingen of door bepaalde voorwerpen die in het verhaal voorkomen. We begeleiden onze handelingen met taal. We 'filosoferen' met kinderen en praten over plannen voor morgen en dingen die gebeurd zijn en bouwen informatie op in kleine stapjes.

Burgerschapsvorming

Wij zien de groepen binnen onze kinderopvang als een samenleving in het klein. Hierbinnen voelen kinderen zich gehoord en gezien, krijgen ze een stem en komen ze in aanraking met andere kinderen met verschillende achtergronden. Zo worden spelenderwijs sociale kennis en sociale vaardigheden bijgebracht.

Vreedzaam werken

Wij werken op vreedzame wijze. Hiermee oefenen kinderen in een veilige omgeving met het vreedzaam oplossen van conflicten, verantwoordelijkheid leren nemen en samenwerken. Zo ervaren ze dat ze ertoe doen en groeien ze op tot democratische burgers.

Samen met scholen en andere partners in de wijk dragen wij de vreedzame gedachte uit dat we: op een positieve en zorgzame manier met elkaar omgaan en op een democratische manier beslissingen nemen. Hierdoor ontstaat verantwoordelijkheid voor de gemeenschap. Meer informatie over de vreedzame methode is te vinden op de website van de Vreedzame School www.vreedzameschool.nl en op de website van de Vreedzame Wijk: www.stichtingvreedzaam.nl.

Samen kun je meer

We horen bij elkaar en helpen elkaar

Opgroeien doe je samen en al heel jong hebben kinderen een sociaal leven waarin ze samen spelen en zich ontwikkelen. Het sluiten van vriendschappen, samenwerken en leren ruzie maken en weer op lossen zijn belangrijk voor de bewustwording van het eigen gedrag en het effect daarvan op anderen. Wij begeleiden kinderen hierbij en creëren een veilige en positieve omgeving. Binnen de groep is iedereen even waardevol en leren we van en met elkaar.

De kinderen maken bij ons deel uit van een vaste groep en wij dragen zorg voor verbinding tussen alle kinderen van zo'n groep. Dit doen we door de kinderen elke dag persoonlijk welkom te heten en aan het eind van de dag van ieder kind weer afscheid te nemen. We noemen kinderen bij de naam, hierdoor voelen ze zich gezien en leren ze elkaar kennen. We voeren gesprekjes met de kinderen, laten ze naar elkaar luisteren en helpen ze met het verwoorden van meningen en gevoelens. We laten ze helpen met klusjes ('hulpje van de dag') en stimuleren vriendschappen door kinderen regelmatig in kleine groepjes te laten spelen. We besteden uitgebreid aandacht aan nieuwe kinderen zodat ze zich snel thuis voelen bij ons.

We zijn allemaal anders

Aandacht voor ieders eigen wijze

Bij ons krijgen kinderen de ruimte om zichzelf te zijn. Want ik ben ik en jij bent jij en samen zijn we een kleurrijke groep. Verschillen mogen er zijn en maken ons uniek. Kinderen zijn volop bezig om deze verschillen en overeenkomsten te ontdekken en wij leren ze hier op een respectvolle manier mee om te gaan.

Kinderen doen ervaringen op met hoe we met elkaar kunnen samenleven: hoe gedragen we ons naar elkaar en wat zijn verwachtingen die we van elkaar hebben. Kinderen pikken deze sociale patronen vooral op door ze zelf te ervaren en door te zien hoe hun omgeving hiermee omgaat. We besteden aandacht aan de verschillen en benadrukken de overeenkomsten tussen kinderen. We zorgen voor spelmateriaal waar alle kinderen zich mee kunnen identificeren.

Wat vinden jullie ervan

Kinderen een stem geven

Een groep kinderen kun je zien als een mini-samenleving. In een veilige omgeving leren wij kinderen basisvaardigheden en omgangsvormen die ze in hun verdere leven goed kunnen gebruiken. Daarom wordt met regelmaat aan kinderen gevraagd wat zij ergens van vinden en wat zij nodig hebben. Met waardering en respect luisteren we naar die inbreng en doen we er iets mee. Er is ruimte om te oefenen, en fouten maken mag altijd. We hebben vele vertrouwen in de competenties van kinderen en stralen dit uit.

Kinderen helpen en denken graag mee, het geeft ze het trotse gevoel dat ze belangrijk zijn. Wij geven kinderen een stem door ze de mogelijkheid te geven om te kiezen en door ze te betrekken bij

het nemen van een besluit. Kinderen zijn nooit te jong om belangrijk te zijn en daarom vragen wij structureel aan kinderen wat zij ergens van vinden en wat hun behoeften zijn. Met waardering en respect luisteren we naar die inbreng, er is ruimte om te oefenen en fouten maken mag altijd.

Wij lossen het samen op

Zoeken naar win-win-oplossingen

Waar kinderen samen spelen ontstaan conflicten en dat is heel normaal. We leren kinderen dat ze een ruzie kunnen oplossen door met elkaar te praten en rekening te houden met hun eigen behoeften en die van de ander. Als dit zelf (nog) niet lukt bemiddelen wij en stimuleren we de kinderen om samen tot een oplossing te komen waar iedereen zich prettig bij voelt (win-win situatie). Als we bemiddelen bij een conflict doen we volgens een concreet stappenplan. Door de kinderen uit te nodigen om met elkaar mogelijke oplossingen voor het conflict te bedenken ervaren zij dat zij zelf een actieve bijdrage hebben. Dat versterkt hun zelfvertrouwen.

3.2. Specifiek voor onze locatie

Emmi Pikler

Op de verticale groep Libelles werken de pedagogisch medewerkers sinds 2017 volgens de uitgangspunten van Emmi Pickler, deze visie sluit nauw aan bij onze Groeimeter. We zien hierdoor bij de kinderen meer welbevinden en met name meer betrokken spel. De pedagogisch medewerkers worden gecoacht om volgens deze werkwijze te kunnen werken. De kinderen van deze groep ontvangen veel onverdeelde en persoonlijke aandacht tijdens de verzorgingsmomenten, bij het eten, aankleden, wassen en het verschonen. Al deze momenten worden benut om de kinderen te “voeden” met extra aandacht, waarbij het tempo traag is en we het kindje zoveel mogelijk volgen. Aan het kindje wordt uitgelegd wát de pedagogisch medewerker gaat doen: een broek aantrekken, een rompertje over zijn hoofd doen of een washandje over zijn gezicht halen. De PM maakt eerst contact met het kind, benoemt wat het kind doet en vertelt wat er gaat gebeuren zodat het kind zich hierop kan voorbereiden, kan meedoen en later ook zal meewerken.

Door deze intensieve verzorgings- en voedingsmomenten waarbij de pedagogisch medewerker veel praat en ‘uitlegt’ kunnen de kinderen daarna meer tevreden spelen. Ze krijgen de ruimte om zelfstandig te spelen en te ontdekken met zoveel mogelijk ‘open’ speelgoed in een veilige omgeving. Er is respect, ruimte voor groei en ontwikkeling, ieder kind op een eigen manier en tempo.

Achtergrondinformatie over Emmi Pikler

Emmi Pikler was een Hongaars-Oostenrijkse kinderarts. Zij ging er van uit dat kinderen zich het beste ontwikkelen als zij ongestoord mogen spelen en ontdekken, zonder dat volwassenen steeds hun initiatieven verstoren door hen bijvoorbeeld constant bezig te houden en oplossingen aan te reiken. Tijdens de verzorgingsmomenten krijgen de kinderen individuele en ongedeelde aandacht van de pedagogisch medewerker, zodat de PM een goede relatie met het kind kunnen opbouwen. Hierdoor voelen kinderen zich veilig en ervaren minder stress momenten. Op deze manier krijgt de ontwikkeling van ieder kind een natuurlijk verloop. Emmi Pikler stelde dat wanneer kinderen ontdekken en leren in hun eigen tempo - zonder hulp en stimulans van een volwassene – zij beter leren zitten, staan, praten en denken. Daarnaast is deze autonomie goed voor het zelfvertrouwen van kinderen.

Het team van Avontuur wordt ook in 2023 door een Pikler-coach begeleid bij de implementatie. Zie hoofdstuk 7 ‘pedagogische coaching’ voor meer informatie over het Pikler bijscholingsprogramma.

3.3. Spelen en op ontdekking gaan

Open deuren

Bij ons kinderdagverblijf kan je kind volop spelen en ontdekken. Normaliter speelt je kind in een eigen stamgroep met vaste pedagogisch medewerkers.

Als je kind zich veilig genoeg voelt kan het de rest van de ruimtes gaan ontdekken. Op vaste momenten zetten we de deuren van de stamgroep-ruimtes open, zodat de kinderen op ontdekkingstocht kunnen door in een andere ruimte te spelen, met vriendjes uit een andere groep te spelen of deel te nemen aan activiteiten in een van de andere ruimtes. De volgende ruimtes doen mee: de 'Piazza', het Atelier en de buitenruimte. Kinderen die nog niet kunnen kruipen blijven in de eigen groep.

De pedagogisch medewerkers verspreiden zich over de verschillende ruimtes. Er blijft altijd één pedagogisch medewerker achter in de stamgroep, zodat de kinderen altijd terug kunnen naar hun eigen groep. De maximale grootte van de stamgroep kan hierdoor veranderen, maar het totaal aantal vereiste pedagogisch medewerkers blijft onveranderd.

De deuren zijn dagelijks open van 7.30 tot 8.45u, van 10.00-12.00u, van 15.30-17.00u en van 18:00-18:30u.

Feesten en rituelen

Vaste rituelen en feesten bieden houvast aan kinderen, herhaling geeft herkenning, plezier en verbondenheid. Afhankelijk van de leeftijd wijzigen de rituelen en de feesten die we vieren. Op Avontuur vieren we de volgende feesten: Sinterklaas, Kerst, Pasen, verjaardagen, carnaval, Voorleesontbijt, Valentijn, Koningsdag, Vaderdag/Moederdag, Modderdag en het Zomerfeest. Bij een feest kan het voorkomen dat we met de kinderen niet in hun stamgroep, maar bijvoorbeeld in de 'Piazza', in de tuin of in een andere groep met elkaar eten. Je wordt hier altijd van tevoren via het Ouderportaal MijnLudens over geïnformeerd. En natuurlijk gaat er ook dan altijd een vaste pedagogisch medewerker mee van de stamgroep van je kind, in verband met de emotionele veiligheid.

Uitstapjes

Soms gaan we op stap met de kinderen, bijvoorbeeld even een boodschap doen of naar het nabijgelegen park. In het kennismakingsgesprek wordt dit met je besproken en kun je hier wel of geen toestemming voor geven. Bij alle uitstapjes geldt altijd de BKR (wettelijke beroepskracht-kind-ratio). Er gaat een vaste pedagogisch medewerker mee met de kinderen en er blijft een vaste pedagogisch medewerker bij de rest van de groep.

Afhankelijk van het soort uitstapje, wordt berekend hoeveel kinderen er mee kunnen met hoeveel pedagogisch medewerkers en hoeveel extra begeleiders er eventueel nodig zijn. Grotere uitstapjes maken we altijd vooraf bekend en we vragen hiervoor altijd apart nog een keer je toestemming.

3.4. Observeren en volgen

De ontwikkeling van de kinderen volgen we aan de hand van ons kindvolgsysteem, genaamd 'Mijn Observatie'. Aan de basis hiervan ligt altijd de vraag: 'hoe gaat het met dit kind, zit het kind lekker in zijn vel (welbevinden) en hoe geboeid is het bezig?' (betrokkenheid). De mentor observeert structureel het welbevinden, de (spel-) betrokkenheid en acht ontwikkelgebieden. Hierdoor krijgen we een breed beeld van kinderen, volgen we ze in hun ontwikkeling en kunnen we onze aanpak nog beter afstemmen op wat kinderen nodig hebben. Jaarlijks registreert de mentor de observaties en bespreken we de kinderen in een kind-groeps-bespreking. Eventuele vervolgacties brengen we in kaart en ouders worden uitgenodigd voor een gesprek om met elkaar uit te wisselen hoe het met het kind gaat.

3.5. Doorgaande lijn met basisonderwijs en BSO (KDV)

Een goede overgang van het kinderdagverblijf naar de basisschool en de BSO realiseren we met een overdracht van de laatste observaties die wij hebben gedaan. We vinden het belangrijk de school en de BSO te informeren over onze ervaringen met het kind en welke aanpak volgens ons het beste aansluit. Hiervoor wordt een overdrachtsformulier ingevuld dat wordt ondertekend door de ouders. Ouders kunnen kiezen of zij zelf de informatie aan school en/of de BSO geven of dat wij het formulier naar desbetreffende school/BSO opsturen. Alle gegevens die in het bezit zijn van de locatie worden vernietigd.

3.6. Samenwerken met ouders, digitaal ouderportaal

De meeste contactmomenten vinden plaats tijdens de breng- en haalmomenten. Als er in de groep even geen tijd is om een gesprek te voeren kan er met de mentor een afspraak gemaakt worden om op een ander moment verder te praten. Wij staan altijd open voor vragen en opmerkingen van ouders. Door goed samen te werken met ouders dragen wij met elkaar bij aan het welbevinden van de kinderen. Ouders kunnen ook altijd contact opnemen met de clustermanager van de locatie, als bijvoorbeeld de samenwerking met de pedagogisch medewerkers van de groep niet prettig verloopt. De clustermanager is eindverantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken op de locatie. De gegevens van alle clustermanagers zijn te vinden op de website.

MijnLudens is het digitale ouderportaal waar wij mee werken op de KDV's, BSO's en peuterspeelgroepen. Hiermee kunnen we eenvoudig foto's en gebeurtenissen delen en krijgen ouders een indruk van de belevenissen van hun kind(eren) tijdens een dag bij de opvang. De pedagogisch medewerkers houden een digitaal schrift bij en schrijven daar regelmatig in. Ouders kunnen zelf ook korte berichten aan de pedagogisch medewerkers versturen via MijnLudens.

3.7. Als wij ons zorgen maken.....

Als wij ons zorgen maken over het gedrag of de ontwikkeling van een kind dan bespreken we dat altijd in de eerste plaats met ouders. Samen kijken we naar wat het kind nodig heeft in deze situatie. Ouders kunnen met vragen over de ontwikkeling van hun kind terecht bij de pedagogisch medewerker of de senior-pm of clustermanager. Na toestemming van de ouders kan ook de pedagogisch coach op de groep komen kijken, om de pedagogisch medewerkers en ouders te adviseren. De pedagogisch coach kan de ouders ook adviseren bij het zoeken naar passende extra begeleiding of ondersteuning voor hun kind.

4. Praktische informatie en afspraken

4.1. Afmelden, keuzedagen en extra dagen

In de aanvullende leveringsvoorwaarden 2023 is omschreven hoe Ludens omgaat met aanvragen van extra opvangdagen. Hieronder lichten we op hoofdlijnen de spelregels voor 2023 toe.

We proberen ouders extra service te bieden door extra aanvragen mogelijk te maken.

Afmelden

Indien het kind niet naar de opvang komt in het geval van ziekte of een andere reden van afwezigheid, meldt de ouder het kind zo snel als mogelijk af via MijnLudens Ouderportaal mijnludens.ouderportaal.nl of via de OuderApp. Aan gemiste opvang (mid)dagen kunnen geen rechten worden ontleend en deze worden niet financieel gecompenseerd.

Aanvragen extra opvangdagen

Een extra dag kan op zijn vroegst 28 dagen van tevoren door de ouder worden aangevraagd via het Ouderportaal en uiterlijk 2 dagen voor de gewenste extra opvang dag. Deze extra dag wordt op basis van beschikbaarheid toegekend. Opvang op dagen buiten de contactdag(en) is nooit gegarandeerd. Extra opvang heeft een eigen uurtarief (tarief 'incidentele opvang'). Een extra dag kan tot 7 dagen voor aanvang door de ouder gratis geannuleerd worden.

4.2. Huisregels en veiligheid

Op onze vestiging gelden een aantal praktische afspraken.

Omgang

- Wij helpen elkaar, samen kun je meer.
- Wij hebben respect voor elkaar, we zijn verschillend en leren daarvan.
- Wij hebben respect voor elkaar en voor de spullen op het kdv.
- Wij luisteren naar elkaar, fijn dat je vertelt wat er is.
- Wij geven elkaar de ruimte, bij ons mag je vies worden.

Hygiëne

- Wij wassen met de kinderen de handen met water en zeep, voor het eten en drinken en na het toiletbezoek.
- Bij hoesten en niezen leren wij de kinderen om een elleboog voor je mond te doen.
- Wij leren kinderen geen speelgoed mee te nemen bij toiletgebruik.

Speelgoed en spullen

- Eigen verantwoording en respect voor speelgoed, wanneer een kind speelgoed van huis meeneemt, moet zij hiermee samen spelen met andere kinderen. Opbergen doen we in het mandje van het kind, zodat de spullen niet kwijtraakt. Wanneer het kwijt is, is dit de verantwoording van de ouder.
- Wij hebben liever geen speelgoed op het kinderdagverblijf, die gerelateerd zijn aan wapens, oorlog of geweld.
- Elk kind heeft een eigen mandje, hierin berg je spullen op die mee naar huis mogen, of je wilt bewaren. In het mandje zit een verschoning voor het kind.
- Speelgoed ruimen we op na het spelen, ook bij gezamenlijke activiteiten ruimen we samen op.

Spelen en veiligheid

- Kinderen spelen in de groep, in de piazza en in de tuin, in gezelschap van een pedagogisch medewerker.
- Wij lopen op het kdv, rennen doen wij buiten.
- Wij zorgen ervoor dat scherpe en kleine losse voorwerpen niet bereikbaar zijn voor kinderen.
- Kinderen mogen bij elkaar op bezoek gaan buiten de groep tijdens het opendeuren moment.
- Ouders melden hun kinderen aan bij het brengen en af bij het ophalen bij de groep.
- Indien iemand anders dan de ouder of opvoeder het kind ophaalt, wordt dit doorgegeven door de ouder dan wel opvoeder via het Ouderportaal MijnLudens en aan de leiding van de groep.

4.3. Kennismaken en wennen

Wennen aan het kinderdagverblijf is belangrijk. In die periode leggen we de basis voor de vertrouwensrelatie tussen ouders, kinderen en pedagogisch medewerkers. Met name bij baby's is een zorgvuldige wenperiode van belang, zij moeten wennen aan een nieuwe omgeving, meer kinderen en geluid en nieuwe gezichten. Voor ouders is het prettig om te weten aan wie zij hun kind overdragen en hoe een dag verloopt. Voordat een kind voor het eerst bij ons komt heeft de mentor een kennismakingsgesprek met de ouders om zoveel mogelijk informatie over het kind te krijgen. Tijdens dit gesprek vertellen we ook meer over het reilen en zeilen op de locatie en maken we afspraken over het wennen.

Wennen kost tijd en hoe lang dat is verschilt per kind. Daarom maken we een wenschema op maat. Tijdens de wenperiode willen we een vertrouwensband opbouwen met het kind en de ouders. Om een vertrouwensrelatie op te bouwen doen we het volgende:

- Uitwisselen van informatie met ouders over het KDV en thuis
- Goed observeren en extra aandacht geven aan het wen-kind; erachter komen waar de interesses liggen en wat het kind nodig heeft om zich prettig te voelen
- Aan ouders vragen iets mee te geven van thuis, zoals een knuffel of een doekje, zodat het kind iets vertrouwd bij zich heeft in de nieuwe omgeving
- Samen met ouders kijken wat het kind nodig heeft om te wennen
- De mentor bespreekt iedere dag kort het verloop van de dag

De wenperiode gaat van start op de dag dat de opvang start en bestaat gemiddeld uit 3 à 4 dagen, afhankelijk van hoe het met het kind gaat. De eerste keer op de opvang is meestal een dagdeel, de tweede keer een korte dag en de derde keer een iets langere dag. Ouders zijn tijdens de wenperiode 'in de buurt' en bereikbaar. Soms is het mogelijk dat een kind bij de 'eigen' pedagogisch medewerker komt wennen op een andere opvang-dag, zolang de beroepskracht-kind ratio dit toe laat.

Afsluiten wenperiode

Na ongeveer 6 weken sluiten we de (eerste) wenperiode af en is er een gesprek tussen de ouders en de mentor. Tijdens dit gesprek wordt besproken hoe het wennen is gegaan, voor zowel het kind als de ouders.

4.4. Ondersteuning PM, wie komen er op de groep

Naast de vaste pedagogisch medewerkers werken er ook beroepskrachten in opleiding (BBL'ers) en stagiaires (BOL'ers) op de groep. Zij volgen een voor het werk relevante opleiding en worden ondersteund door praktijkbegeleiders. Bij de formatieve inzet van beroepskrachten in opleiding en stagiaires houden we rekening met de opleidingsfase.

Daarnaast is op onze locatie een groepshulp werkzaam. Zij ondersteunt de pedagogisch medewerkers bij het uitvoeren van voornamelijk huishoudelijke taken.

De pedagogisch coach bezoekt de groep gemiddeld 2 keer per jaar. Zij komt voor het invullen van de pedagogische monitor Pedagogiek in Beeld óf voor het maken van video-opnames (Video Interactie Begeleiding), beide ter ondersteuning van de pedagogische coaching. Over het maken van die video-opnames worden ouders altijd van tevoren geïnformeerd.

4.5. Voeding en traktaties

Gezond eten is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. Om te kunnen spelen, bewegen, denken en groeien hebben ze bouwstoffen nodig die ze uit hun voeding halen. Het eten en drinken dat de kinderen bij ons krijgen is biologisch. De kinderen krijgen voornamelijk water en thee te drinken en de tussendoortjes zijn gezond. Samen eten is bij ons een gezellig moment van de dag. We gaan rond half 12 met elkaar aan tafel en hebben aandacht voor elkaar en zorgen er samen voor dat het gezellig is aan tafel.

Tijdens het voeden krijgen baby's onze onverdeelde aandacht. Zij krijgen flesvoeding of afgekolfd borstvoeding, afhankelijk van de wensen. Is een kind ergens allergisch voor dan bespreken ouders dit met de pedagogisch medewerker. Samen kijken we naar wat wel en niet gegeven mag worden en zoeken we naar alternatieven.

Ouders die geen gebruik maken van de door Ludens geleverde poedermelk en dus flesvoeding van thuis meenemen, graag in poedervorm aanleveren in zogenaamde 'torentjes'. Deze maat bevat exact de juiste hoeveelheid die nodig is om een fles te bereiden. Je kind krijgt van ons een eigen Avent fles, gebruikt je kind een andere fles, dan graag deze meenemen. Graag flessen en spenen regelmatig thuis uitkoken. Spenen die bij de fles horen, blijven op de fles.

Moeders kunnen uiteraard zelf borstvoeding komen geven of je kunt in een fles afgekolfd melk meegeven. Afgekolfd borstvoeding moet gekoeld vervoerd worden en graag zelf even in de koelkast zetten.

Tot 1 jaar geven we potjes groenten die ouders meegeven, voor 16.30 uur. Vanaf 1 jaar eten kinderen in principe volgens het dagritme van het kinderdagverblijf.

5. Groepsindeling

Ons kinderdagverblijf heeft:

- 1 verticale groep;
- 1 VE groep.

Ieder kind maakt deel uit van een eigen, vertrouwde, vaste (stam-)groep met vaste pedagogisch medewerkers. Dit geeft de kinderen houvast en een veilige haven.

Stamgroepen

In onderstaand schema staan de namen van onze stamgroepen, de leeftijd van de kinderen die er spelen, hoeveel pedagogisch medewerkers er werken en hoeveel kinderen er maximaal per dag spelen.

Naam groep	Indeling leeftijden kinderen	Maximaal aantal kinderen per dag	Aantal pedagogisch medewerkers	Max. aantal stagiaires
Libelles	0 tot 4 jaar	13	3	1
VE Ondiep	2 tot 4 jaar	14	2	1

Vervanging

Op elke groep werken vaste pedagogisch medewerkers. Daarnaast werken we met vaste flexmedewerkers voor meerdere vestigingen. Pedagogisch medewerkers die langdurig uitvallen door ziekte of zwangerschap, vervangen we altijd door vaste flex-medewerkers. Ludens heeft een eigen flex-pool met vaste pedagogisch medewerkers die op alle vestigingen ingezet kunnen worden. De flex-pedagogisch medewerkers zijn goed geïnformeerd over onze werkwijze en afspraken. Via het ouderportaal word je altijd geïnformeerd welke flex-medewerker die dag op de groep van jouw kind werkt.

Afwezigheid vaste pedagogisch medewerker (Wanneer er voor een korte tijd* geen vaste pedagogisch medewerker voor een kind aanwezig is doen we er alles aan om een andere vaste pedagogisch medewerker van de betreffende groep vaker in te zetten. Wanneer dit niet mogelijk is, zal er een beroep gedaan worden op een voor de kinderen bekende pedagogisch medewerker. Dit kan bijvoorbeeld een pedagogisch medewerker van de locatie zijn, een bekende invalkracht of een pedagogisch medewerker die structureel en voor een langere periode ingezet kan worden op de groep. Hiermee waarborgen wij de emotionele veiligheid voor de kinderen en de stabiliteit van de opvang.

* Een vaste pedagogisch medewerker die maximaal vier aaneengesloten weken afwezig is vanwege ziekte, vakantie of verlof.

6. Inzet beroepskrachten

De beroepskracht-kind-ratio (BKR) is het aantal pedagogisch medewerkers in verhouding tot het aantal kinderen op de groep. Deze verhouding is afhankelijk van de leeftijd van de aanwezige kinderen. Voor het bepalen van de juiste BKR volgen wij de landelijke richtlijnen (www.1ratio.nl).

Wij werken op het kinderdagverblijf met vaste diensten van onze pedagogisch medewerkers. In onderstaand overzicht staat beschreven hoe deze diensten gedurende de dag zijn verdeeld en hoe lang de daarbij behorende pauzes zijn.

Groep	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
Libelle	Pm1: 07.30 - 17.15 Pm 2: 08.00 - 17.30 Pm 3: 08.45 - 18.30 45 minuten pauze	Pm1: 07.30 - 17.15 Pm 2: 08.00 - 17.30 Pm 3: 08.45 - 18.30 45 minuten pauze	Pm1: 07.30 - 17.15 Pm 2: 08.00 - 17.30 Pm 3: 08.45 - 18.30 45 minuten pauze	Pm1: 07.30 - 17.15 Pm 2: 08.00 - 17.30 Pm 3: 08.45 - 18.30 45 minuten pauze	Pm1: 07.30 - 17.15 Pm 2: 08.00 - 17.30 Pm 3: 08.45 - 18.30 45 minuten pauze
VE Ondiep	08.15-13.35	08.15-13.35		08.15-13.35	08.15-13.35

Op bepaalde momenten van de dag wijken we af van de beroepskracht-kind-ratio. Bijvoorbeeld aan het begin en aan het eind van de dag als er minder kinderen aanwezig zijn, en tussen de middag, als een deel van de kinderen naar bed gaat. Op die momenten hoeven niet alle pedagogisch medewerkers aanwezig te zijn. Hier stemmen we onze diensten en de pauzes op af.

Wanneer wij afwijken maken we altijd een pedagogische afweging en kijken we hoe we aandacht besteden aan de behoeften van het kind en houden we rekening met de dynamiek binnen de groep.

Tijdens de pauzes van de medewerkers ligt een deel van de kinderen op bed. Met de kinderen die wakker zijn doen wij bijvoorbeeld een gerichte activiteit of we creëren een rustmoment. Specifiek voor de allerjongste kinderen houden we rekening met de voedingstijden van de kinderen zodat ieder kind voldoende aandacht krijgt tijdens dit moment.

Volgens wet- en regelgeving mogen we per dag maximaal 3 uur afwijken van de beroepskracht-kind-ratio.

Bij de start van de dag is Kinderdagverblijf Jonas achterwacht tot de tweede pm-er komt. Vanaf Jonas kan een collega pm-er binnen 10 minuten op Avontuur zijn. Aan het einde van de dag sluit Avontuur samen met BSO Odin die zich in pandig naast Avontuur bevindt.

7. Pedagogische coaching 2023

Alle pedagogisch medewerkers krijgen jaarlijks een vorm van pedagogische coaching, dit is een wettelijk vereiste. Deze coaching is erop gericht de pedagogische visie te implementeren en te borgen. Op basis van de pedagogische coaching gesprekken wordt een Team Ontwikkel Plan opgesteld. In dit plan staan concrete acties vermeld waar het team de komende periode aan gaat werken. Dit wordt gemonitord door de clustermanager.

Onderstaande activiteiten en trainingen vallen in 2023 onder onze pedagogische coaching:

Monitoren en bespreken pedagogische kwaliteit

Vanaf 2020 wordt de pedagogische kwaliteit op alle groepen gemonitord aan de hand van het digitale dashboard genaamd "Pedagogische praktijk in beeld". Dit instrument geeft concrete informatie aan pedagogisch medewerkers, senior pedagogisch medewerkers en clustermanagers, waardoor gerichter sturen op pedagogische kwaliteit mogelijk wordt. In 2023 vult de pedagogisch coach de monitor in voor de items kwaliteit van de leefomgeving en sociale competenties. De uitkomsten van de monitor worden door de pedagogisch coach met de senior-pedagogisch medewerker besproken. De senior pedagogisch medewerker bespreekt dit vervolgens met het team. Er wordt gekeken naar waar we trots op kunnen zijn en worden er concrete plannen gemaakt daar waar verbetering nodig is. Op basis hiervan wordt een Team Ontwikkel Plan opgesteld. De senior pedagogisch medewerker bespreekt de uitkomst van deze pedagogische monitor op hoofdlijnen met de oudercommissie.

Video Interactie Begeleiding

De pedagogisch coaches werken volgens de methodiek van pedagogisch educatieve beeldcoaching (PEB) om het pedagogisch handelen te analyseren, te verdiepen en te versterken. De pedagogisch coach maakt video-opnames van pedagogische situaties en bekijkt vervolgens samen met de pedagogisch medewerkers wat de kinderen laten zien, wat dit betekent en wat ze nodig hebben om zich te kunnen ontwikkelen. In 2023 komen de pedagogisch coaches minimaal 1 keer VIB-en op iedere groep. De afspraken en acties naar aanleiding van de PEB-bespreking van de pedagogisch coach met het team worden ook weer vastgelegd in het Team Ontwikkel Plan.

Training 'Effectief omgaan met kinderen in de kinderopvang'.

Deze training is gebaseerd op het gedachtegoed van Thomas Gordon en heeft als doel het ontwikkelen en verbeteren van communicatie- en interactievaardigheden van pedagogisch medewerkers, gebaseerd op wederzijds respect. Voor de BSO-medewerkers is een verkorte training ontwikkeld. In 2023 worden trainingen aangeboden en pedagogisch medewerkers schrijven hier zichzelf voor in.

Training Babyspecialisatie

Alle pedagogisch medewerkers die met baby's werken volgen verplicht een babytraining. Deze babyspecialisatie is gebaseerd op de uitgangspunten van de Thomas Gordon methode.

Inhoudelijke workshops

Pedagogisch coaches geven gedurende het jaar verschillende workshops voor pedagogisch medewerkers.

Ondersteunen van het pedagogisch handelen bij kinderen met opvallend gedrag

Op verzoek van pedagogisch medewerkers, met toestemming van ouders, kan een pedagogisch coach een kind komen observeren. Daarna bespreekt de coach in de kind-groepsbespreking en met de ouders wat het team kan doen om het welbevinden en de betrokkenheid van het kind te vergroten. Eventueel kan zij ouders adviseren bij het verder zoeken van specialistische hulp voor hun kind.

Begeleiden en pedagogisch coachen Team Avontuur op het gebied van werken volgens Pikler

In 2023 wordt het team begeleid door een externe coach, Jantine Peters.

Het bijscholingsprogramma bestaat uit vijf studiebijeenkomsten met vooraf een NUL-meting op Avontuur. Het bijscholingsprogramma vindt plaats van maart tot en met december 2023.

Daarnaast is er ook diverse keren 'Coaching-on-the-job' en gaat er gedurende dit jaar verandering plaatsvinden in de inrichting volgens de visie van Pikler.

Thema's van de vijf studiebijeenkomsten

1. Het competente kind
2. Aandachtige verzorging
3. Eten met plezier
4. Goed voorbereide omgeving
5. Kinderen met elkaar

8. Informatie VE groep peutercentrum Ondiep

Thorbeckelaan 18
3552 CS Utrecht
06-14300687
po-ondiep@kindencoludens.nl

Het gebouw en de groepsruimte

Peutercentrum Ondiep zit tijdelijk in kinderdagverblijf Avontuur.
We maken gebruik van een speellokaal, gang en buitenruimte.
Binnen is de groepsruimte verdeeld in hoeken. Er zijn een aantal vaste hoeken.

Dit zijn:

- De huishoek
- De bouwhoek
- De leeshoek
- Een thematafel

De inrichting van de hoeken wisselt. De materialen en de inrichting van de hoeken worden aangepast aan het thema waaraan op dat moment gewerkt wordt. Verder zijn er in de groepsruimte nog lage tafels, diverse lage stoeltjes (o.a. voor de kring), en een keukenblok aanwezig. Er is een afgesloten ruimte waar de wc's zijn en de commode staat.

Er is een deur naar buiten waardoor de kinderen makkelijk zelf naar de buitenspeelplek kunnen. Op de gang staan materialen om beweging te stimuleren maar ook een keukentje en huisje waar rollen/fantasie spel gespeeld kan worden

Veiligheid

In de binnenruimte zijn een aantal aanpassingen gedaan, zodat het veilig is voor kinderen in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar. Zo hebben we hoge deurklinken, afgeschermd deurscharnieren, een hekje voor de buitendeur. De buitenruimte is afgeschermd met hekken en de poort heeft een kind-veilige klink die alleen door volwassenen geopend kan worden. Alle maatregelen voor de veiligheid en gezondheid zijn beschreven in ons werkplan Veiligheid en Gezondheid.

Groepsomvang, en leeftijdsopbouw en medewerkers

Het peutercentrum is voor kinderen van 2,5 tot 4 jaar. Per dag zijn maximaal 14 kinderen aanwezig. De kinderen met een indicatie komen drie keer per week, de andere kinderen een keer per week. Kinderen met een indicatie voor Voorschoolse Educatie komen daarmee 16 uur per week, 40 weken per jaar (schoolvakanties zijn vrij) en in de 1,5 jaar tussen de leeftijd van 2,5 en 4 jaar in totaal 960 uur op de Voorschoolse Educatie.

Op het peutercentrum is 1 groep, genaamd Ondiep. De groep is 4 dagdelen geopend.

De openingstijden zijn:

Maandag	8.15– 13.35 uur
Dinsdag	8.15 – 13.35 uur
Donderdag	8.15 – 13.35 uur
Vrijdag	8.15 – 13.35 uur

Wanneer er voor een korte tijd¹ geen vaste pedagogisch medewerker voor een kind aanwezig is doen we er alles aan om een andere vaste pedagogisch medewerker van de betreffende groep vaker in te zetten. Wanneer dit niet mogelijk is, zal er een beroep gedaan worden op een voor de kinderen bekende pedagogisch medewerker. Dit kan bijvoorbeeld een bekende invalkracht of een pedagogisch medewerker die structureel en voor een langere periode ingezet kan worden op de groep. Hiermee waarborgen wij de emotionele veiligheid voor de kinderen en de stabiliteit van de opvang. Daarnaast zijn in de groepen ook stagiaires en studenten werkzaam die onder begeleiding van de vaste medewerkers activiteiten doen.

De vaste pedagogisch medewerkers op de groep worden ondersteund in hun werkzaamheden door een pedagogische coach, een intern regisseur en een PM passende kinderopvang. De pedagogische coach ondersteunt de pedagogisch medewerkers in de uitvoering van het programma op de groep. De intern regisseur en de PM passende kinderopvang ondersteunen de pedagogisch medewerkers in de aanpak van de kinderen op de groep, die extra ondersteuning nodig hebben. De manager stuurt het team van pedagogisch medewerkers aan.

Pedagogisch werken

Methode

Bij het peutercentrum wordt er handelingsgericht gewerkt. De pedagogisch medewerkers kijken wat de groep nodig heeft en ook aan welk doel er per kind gewerkt moet worden. De thema's ondersteunen we met Uk & Puk, Piramide en Kaleidoscoop methodes. Door te werken met een VVE methode wordt er gericht gewerkt aan het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen. Dit wordt gedaan aan de hand van thema's die dichtbij de leefwereld van het kind staan. Bij het werken met een VVE methode wordt aangesloten bij de individuele ontwikkeling van de kinderen.

Ook kinderen die extra stimulans of extra uitdaging nodig hebben krijgen deze van de pedagogisch medewerkers aangeboden doordat zij aansluiten tijdens het spel of in een (klein) groepje.

UKK, UTC en Focusvragen

In Utrecht hebben de VE -groepen extra methoden. Het Utrechts Kwaliteitskader (UKK), het Utrechts Taal Curriculum (UTC) en de door de pedagogisch coaches ontwikkelde Focusvragen zijn mede leidend voor het aanbod op de groepen.

Utrechts Kwaliteitskader (UKK)

In het UKK staan richtlijnen om de ontwikkeling van kinderen zo goed mogelijk te stimuleren. Hiervoor zijn 13 speerpunten beschreven:

- Zorg voor een positieve sfeer en warme relaties in de groep.
- Heb een gevoelig oog voor de behoefte van kinderen.
- Ga mee met de kinderen.
- Geef kinderen meer verantwoordelijkheid.
- Gebruik de tijd zo goed mogelijk.
- Grijp de kansen, benut terloopse leermomenten.
- Handel opbrengstbewust door te werken met een doel.
- Bied de gelegenheid om te spelen.
- Gebruik voorlezen om "gevoerde (academische) taal" aan te bieden.

¹ Een vaste pedagogisch medewerker die maximaal vier aaneengesloten weken afwezig is vanwege ziekte, vakantie of verlof.

- Gebruik ontdekactiviteiten en wetenschap & techniek om “gevorderde taal” aan te bieden.
- Gebruik tellen, meten en meetkunde om de wereld van kinderen te vergroten.
- Bied kinderen voldoende mogelijkheden om te bewegen.
- Bied kinderen de gelegenheid om hun creativiteit te ontwikkelen.

Utrechts Taal Curriculum (UTC)

Het UTC is een instrument in Utrecht om de doorgaande lijn in het taalonderwijs tussen de peutercentra en het basisonderwijs te versterken. Het Taalcurriculum biedt ondersteuning aan iedereen die zich dagelijks bezighoudt met de ontwikkeling van de talige talenten van kinderen van 2 tot 8 jaar, zodat zij – nieuwsgierig geletterd - zich verder kunnen ontplooien in onze op communicatie gerichte maatschappij.

Focusvragen

De Focusvragen zijn de vragen waarmee kinderen een appèl op ons doen en waar wij door middel van ons professionele gedrag antwoord op geven. Dit zijn:

- Wil je me zien en horen?
- Wil je me de kans geven om te spelen?
- Wil je me activeren?
- Wil je me zeggen wat je doet en doen wat je zegt?
- Wil je ervoor zorgen dat ik belangrijk kan zijn?

Volgen van de ontwikkeling

De pedagogisch medewerkers volgen de individuele ontwikkeling van de kinderen in hun groep. Elke peuter en zijn/ haar ouders krijgt een mentor, die deze ontwikkeling volgt en registreert in het observatie-instrument KIJK!. De mentor doet het kennismakingsgesprek met ouders en kind. Alle kinderen op onze groepen worden in hun ontwikkeling gevolgd. Dit gebeurt door dagelijkse waarnemingen, gerichte observaties en periodieke registraties in het LVS KIJK. Alle kinderen worden regelmatig met de directe collega besproken. Daarnaast is er twee keer per jaar een groepsbespreking met de pedagogische coach.

Met de ouders spreekt de mentor minimaal tweemaal per jaar over de ontwikkeling van hun kind. In dit gesprek komt aan de orde wat de ouders zelf ervaren over de ontwikkeling, welke stimulans het kind nodig heeft en wat ouders ter aanvulling thuis kunnen doen. Indien nodig vinden de gesprekken vaker plaats.

Kennismaking en wennen

Ouders komen, als hun kind geplaatst is, voor een kennismakingsgesprek op het peutercentrum. Dit is de eerste kennismaking met het peutercentrum. Ook kan de ouder voor plaatsing een keer op locatie komen kijken met het kind. Als een kind de eerste keer komt meedoen blijft één van de ouders een tijdje op de groep. Daarna kijken we hoe het wennen met het desbetreffende kind gaat. In overleg met ouders wordt er gekeken of het kind eraan toe is om afscheid te nemen. De ouders wordt altijd gevraagd bereikbaar te zijn. Ook kunnen ouders altijd bellen als ze benieuwd zijn hoe het met hun kind gaat.

De pedagogisch medewerker stemt af met de ouder hoe het gaat en wat ouder en kind nodig hebben. In de wenperiode wordt goed gekeken naar de individuele behoeftes van het kind en wordt veelvuldig afgestemd met ouders. Samen wordt er geprobeerd ervoor te zorgen dat het wennen zo soepel mogelijk verloopt.

Welkom en spelinloop

Om ouders en kinderen welkom te heten, wordt iedereen begroet bij binnenkomst. In de groepsruimte zijn er verschillende materialen op de tafel en in de hoeken klaar gelegd. Zij hebben betrekking op het thema (puzzels, ontwikkelingsmaterialen, boekjes). De ouders kunnen samen met hun kind spelen met deze ontwikkelingsmaterialen.

Activiteiten en materialen

Jonge kinderen leren de omgeving om zich heen te begrijpen en ermee om te gaan door te spelen. Zo ontdekken en ervaren kinderen hoe de wereld in elkaar zit. Het peutercentrum biedt peuters een uitdagende omgeving, waarin voor de kinderen steeds weer iets nieuws te ontdekken en te ervaren is. Het spelmateriaal in de verschillende hoeken wordt regelmatig aangepast, waardoor kinderen opnieuw gestimuleerd worden om te ontdekken en zich te ontwikkelen. We werken handelingsgericht. Dit houdt in dat we aansluiten op de behoeften van kinderen en daar ons handelen doelbewust op aanpassen. Er is een afwisseling tussen gestructureerd spel en activiteiten en vrij spel en zelf gekozen activiteiten. Pedagogisch medewerkers richten zich met een passend aanbod op het kind als individu en op de hele groep kinderen. Medewerkers helpen kinderen om steeds een stapje verder te groeien in hun ontwikkeling. Ze gaan hierbij uit van de behoefte van kinderen en het tempo van de ontwikkeling van de kinderen.

Wij maken themaplannen met activiteiten waardoor kinderen worden gestimuleerd in:

- ontdekken en onderzoeken
- spraak- en taalontwikkeling
- fantasie- en rollenspel
- tellen en meten
- bewegen en dansen
- zingen en muziek
- creativiteit

Kinderen hebben binnen deze activiteiten een eigen verantwoordelijkheid door ze te laten meehelpen met het pakken van materialen en het hebben van vaste routines. De kasten zijn zo ingericht dat kinderen zelf materialen kunnen pakken. Doormiddel van vooruit kijken kiezen de kinderen de hoek en activiteit waar ze mee willen spelen. De pedagogisch medewerkers spelen in de hoeken mee en volgen het kind in hun spel.

Elke ochtend is er voor alle kinderen minstens één keer gestructureerd en begeleid samenspel met een doel of samen werken aan een uitdagende taak. Dit vindt plaats in kleine groepjes en noemen we een gerichte activiteit of kleine kring.

Partnerschap met ouders

Ouders zijn bijna altijd de belangrijkste opvoeders van hun kinderen en hebben daarmee vanzelfsprekend een grote invloed op de ontwikkeling van hun kind. Daarom zijn de pedagogisch medewerkers en ouders partners in de opvoeding van het kind. Wij ondersteunen ouders en versterken om zo de ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie vorm te geven. Dit doen we door:

- Eenmaal per jaar een startbijeenkomst samen met ouders, manager, pedagogische coach, intern regisseur en pedagogisch medewerkers te organiseren.
- Ouders te vragen over welke onderwerpen zij een ouderbijeenkomst zouden willen.
- Met ouders over de vorderingen van hun kind te spreken.
- Tips te geven bij opvoedvraagstukken.
- Ouders informatie te geven over de thema's waar op de speelzaal aan gewerkt wordt. Ze krijgen tips mee over hetgeen ze met hun kind thuis kunnen doen. Liedjes en woorden die bij het thema horen, zijn terug te vinden in de thema nieuwsbrief. Ook staan er activiteiten

in die ze kunnen inpassen in het dagelijks leven, zoals naar-bed-gaan-rituelen, aan- en uitkleden, boodschappen doen, wandelend naar het peutercentrum, enz.

Vreedzaam werken: erkennen van verschillen

Wij werken met de Vreedzame methode. Alle medewerkers zijn hierin geschoold.

Kinderen leren in de groep hoe ze met elkaar om moeten gaan. De kinderen leren om samen te spelen, samen speelgoed en aandacht te delen en te wachten op elkaar. Kinderen leren in de groep ook hoe ze conflicten kunnen oplossen. Medewerkers begeleiden kinderen bij het opbouwen van relaties met andere kinderen. Ze leren kinderen bijvoorbeeld hoe ze iets aan een ander kind kunnen vragen. De kinderen leren op het peutercentrum om respect te hebben voor het materiaal op de groep en de wereld om hen heen. Medewerkers geven hierin het goede voorbeeld.

Op de groep zitten kinderen met verschillen in achtergronden en overtuigingen van ouders. Dit betekent ook dat kinderen te maken hebben met verschillen wanneer zij deel uitmaken van een groep. Dit biedt mogelijkheden om kinderen zo goed mogelijk voor te bereiden op deelname aan onze –democratische – samenleving door ze te leren om respectvol met elkaar om te gaan.

Om de beurt zijn de kinderen hulpje van de dag. Het kind mag naast de pm-er op een stoel in de kring zitten, vooraan staan in de rij, bekers en fruit uitdelen aan tafel en eventueel een extra taakje doen. Kinderen voelen zich speciaal en dat draagt bij aan het vergroten van hun zelfvertrouwen.

Door het benoemen van “Stop hou op” leren kinderen hun grenzen aangeven en andere kinderen deze grens respecteren. Wij begeleiden de kinderen om deze woorden te gebruiken en er naar te luisteren.

Dagindeling

8.15 uur: Welkom de kinderen komen binnen, de ouders blijven even om te spelen met hun kind.

9.00 uur: De kring volgens een vast ritueel worden alle kinderen welkom geheten, het hulpje van de dag wordt gekozen en het dagprogramma wordt besproken.

9.15 uur: Kleine kringactiviteit, de rest van de groep mag vrij spelen of zelf kiezen waarmee ze gaan spelen.

10.15 uur: Fruit eten en toilet en luiers verschoneren.

11.00 uur: Buitenspelen: Bij slecht weer wordt er een beweegactiviteit op de groep of in de gang gedaan.

12.00 uur: Brood eten en toilet/luiers checken.

12.30 uur: Vrij spel

13.00 uur: In de kring, dag bespreken en afsluiten.

13.10 uur: Binnen aan tafel een kleine activiteit doen, in de gang of buiten spelen.

In het dagprogramma wordt geprobeerd een juiste afwisseling tussen actieve (bewegen) en niet actieve (zitten) activiteiten af te wisselen. Afhankelijk van de vraag en samenstelling van de groep kan de dagindeling aangepast worden.

Gezond beleid en vieren van feesten

Tijdens het dagdeel is er altijd gelegenheid voor peuters om even wat te eten en te drinken. Het kan een moment zijn van rust in de groep. We stimuleren peuters om in ieder geval één hapje fruit te nemen en één slokje te drinken. Daarbij dwingen we peuters niet om alles op te eten of op te drinken. Tijdens de ochtend eten de kinderen fruit en drinken een beker water of (lauwe) thee. Het fruit, brood en drinken krijgen de kinderen van de peuteropvang. Ouders hoeven dit niet zelf mee te geven. We bieden geen koek of snoep aan. Als een kind jarig is, mag het trakteren met een gezonde traktatie. We maken een muts. Voor het eten en drinken zingen we voor de jarige en dan mag deze uitdelen. Als er meer dan één traktatie wordt mee genomen, mag de 2e traktatie met het kind mee

naar huis. Eén gezonde traktatie en/of één klein speeltje is toegestaan en vooraf met ouders besproken. Traktaties die zich daar niet voor lenen, gaan mee terug naar huis.

Regelmatig organiseren we gerichte beweegactiviteiten voor de kinderen. Bewegen is belangrijk voor peuters, voor de lichamelijke én de geestelijke ontwikkeling. Als het weer het toelaat spelen de kinderen elk dagdeel buiten. Bij slecht weer gaan we naar de gang of doen we beweegspelletjes in het lokaal.

Contacten met ouders

Als een kind op de speelzaal komt, heeft de mentor een kennismakingsgesprek met ouders en kind. Bij de kinderen met een VE indicatie registreren we tweemaal per jaar de ontwikkeling van het kind in het observatiesysteem KIJK!. Bij de andere kinderen doen we dit eenmaal per jaar. Naar aanleiding van die observatie is er een gesprek met de ouders, dat noemen we een KIJK! gesprek. Daarin wordt de ontwikkeling van hun kind besproken.

Als het kind het peutercentrum verlaat, is er een afsluitend gesprek met de ouders. De mentor doet de warme overdracht naar de basisschool. Bij deze warme overdracht is de nieuwe leerkracht van het kind en de pedagogisch medewerker aanwezig.

Als het nodig is, is er tussentijds nog een extra gesprek. Praktische zaken en kleine dingen die ons opgevallen zijn of die de ouders aandragen, worden bij binnenkomst of na afloop van de ochtend met ouders besproken. Als de medewerkers problemen in de ontwikkeling van een kind zien, bespreken ze dit met de ouders. In overleg wordt eventuele hulp ingeschakeld (bijv. de intern regisseur, logopedie of Peuterplus). Zie hieronder bij extra ondersteuning voor kinderen.

Minimaal één keer per jaar wordt er een uitje georganiseerd, bijvoorbeeld naar de speeltuin of de kinderboerderij. Dit wordt gedaan met kind en ouders samen. Daarnaast worden ouders een aantal keer uitgenodigd om mee te doen aan een ouderactiviteit. Dit kan in, maar ook buiten het peutercentrum zijn, bijvoorbeeld een bezoek aan de bibliotheek.

Extra ondersteuning voor kinderen: de rol van de intern regisseur en de PM passende kinderopvang

Binnen het peutercentrum worden kinderen met een ontwikkelingsprobleem vroegtijdig gesignaleerd. Aan het peutercentrum zijn een intern regisseur en een PM passende kinderopvang verbonden die samen met de pedagogisch medewerker extra ondersteuning bieden aan kinderen die dit nodig hebben. De intern regisseur of de PM passende kinderopvang bespreekt met de pedagogisch medewerker wat het kind nodig heeft om zich zo goed mogelijk te kunnen ontwikkelen. Zo nodig kijkt de intern regisseur of PM passende kinderopvang gericht naar het kind op de groep. De ervaringen en observaties worden met de ouders besproken en gezamenlijk wordt bekeken wat het beste ondersteunende aanbod is. We houden de ouders regelmatig op de hoogte hierover en passen het aanbod aan. Mocht het kind meer nodig hebben dan wat wij zelf op de groep kunnen bieden, dan bespreken wij dat ook met de ouders.

Zo nodig verwijst de intern regisseur of PM passende kinderopvang door naar externe deskundigen, zoals de logopedist of de fysiotherapeut. Soms adviseren wij verder onderzoek. Vaak heeft de intern regisseur een coördinerende rol in het onderzoeken waar het beste een passend aanbod gerealiseerd kan worden. Zij doet dit in goed overleg met de ouders. De intern regisseur heeft contacten met instanties zoals de Consultatiebureaus van de afdeling Jeugdgezondheid Gemeente Utrecht en het Buurteam in de wijk maar ook met de Audiologisch Centrum Kentalis en Pento. Daarnaast hebben zij contacten met andere instanties binnen de jeugdzorg, zoals KOOS Utrecht en Spoor 030. We werken met de 'Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling'.

Overdracht naar basisschool

Peutercentrum Ondiep werkt samen met de basisschool OBS de Rietendakschool.

Met alle ouders hebben pedagogisch medewerkers een laatste gesprek over de ontwikkeling van hun peuter voordat deze naar de basisschool gaat. In dit gesprek leggen we uit dat we, zoals gebruikelijk, overdracht doen naar de basisschool en hoe we dat doen. Indien ouders hiertegen bezwaar hebben melden we de school dat we geen overdracht mogen doen.

We dragen alle peuters over aan de basisscholen met behulp van het kindvolgsysteem KIJK!. Wij bieden de ouders de mogelijkheid samen het overdrachtsgesprek en met de leerkracht van de groep te doen. In geval van zorg of extra ondersteuning doet de intern regisseur een overdracht aan de intern begeleider van de basisschool, het liefst samen met de ouders. Wij zorgen hierbij voor de overdracht van relevante informatie over de ontwikkeling van het kind aan de basisschool, met als doel dat de school kan afstemmen op de behoeften van het kind.

In het kader van de doorgaande lijn hebben de pedagogisch medewerkers samen met het onderbouwteam van de basisschool een overleg, het zogenaamde parallel-overleg. Hier worden allerlei aspecten van een goede doorgaande lijn besproken, maken wij bij de gezamenlijke themaplanning en stemmen feesten en activiteiten met elkaar af. Ieder seizoen starten wij samen met de basisschool met een thematische bijeenkomst voor kinderen en ouders.

Hoe worden medewerkers ondersteund bij hun werk

Medewerkers worden in hun werk ondersteund door de VE coach en aangestuurd door de manager. Zij worden gestimuleerd in hun ontwikkeling als beroepskracht door deelname aan (na)scholingen en trainingen. VE coaches doen groepsbezoeken waarbij ze de pedagogische medewerkers observeren en de resultaten met hen bespreken. Er is regelmatig overleg waarin de inhoud van het werk, de onderlinge samenwerking en de kinderen besproken worden.

Het pedagogisch beleidsplan en het werkplan zijn het uitgangspunt bij het aanbieden van kwalitatief goede voorschoolse educatie. Voor extra ondersteuning aan kinderen die dit nodig hebben, kunnen pedagogisch medewerkers terecht bij de intern regisseur en de PM passende kinderopvang.

Coaches

In 2023 heeft deze locatie 134 uur aan VE coaching en voor 36 uur beleid en begeleiding. Dat laatste wordt gedaan door de pedagogisch beleidsmedewerkers. Alle pedagogisch medewerkers krijgen tevens jaarlijks een vorm van pedagogisch IKK coaching. Dit staat beschreven in het algemeen pedagogisch beleid.